

UNDERSTANDING ABRAHAM'S FIRST TEST**1. BEREISHIT 12:1-10 – A FAMINE IN CANAAN**

(א) וַיֹּאמֶר יְקֹזֶק אֶל אַבְרָם לֵךְ מֵאֶרֶץ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲרָאָךְ : (ב) וְאַעֲשֶׂה לְגוֹי גָּדוֹל וְאַבְרָכָךָ וְאֶגְדַּלְתִּיךָ שְׁמִי וְהָיָה בְרָכָה : (ג) וְאַבְרָכָה מְבָרְכֶיךָ וּמְקַלְלֶיךָ אָאֵר וְנִבְרָכּוּ בְּךָ כָּל מִשְׁפָּחוֹת הָאָדָמָה : (ד) וַיֵּלֶךְ אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹהֵי יְקֹזֶק וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ לוֹט וְאַבְרָם בֶּן חֲמִשׁ שָׁנִים וְשִׁבְעִים שָׁנָה בָּצְאוּ מִחָרָן : (ה) וַיָּקָח אַבְרָם אֶת שָׂרִי אִשְׁתּוֹ וְאֶת לוֹט בֶּן אָחִיו וְאֶת כָּל רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ וְאֶת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּחָרָן וַיֵּצְאוּ לָלֶכֶת אֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ כְּנָעַן : (ו) וַיַּעֲבֵר אַבְרָם בְּאֶרֶץ עַד מְקוֹם שָׁכָם עַד אֵלּוֹן מוֹרָה וְהַכְנַעֲנִי אָז בְּאֶרֶץ : (ז) וַיֵּרָא יְקֹזֶק אֶל אַבְרָם וַיֹּאמֶר לְזָרְעֶךָ אֲתָן אֶת הָאָרֶץ הַזֹּאת וַיָּבֹן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיְקֹזֶק הַנִּרְאָה אֵלָיו : (ח) וַיַּעֲתֶק מִשָּׁם הַהִרָה מִקְדָּם לְבֵית אֵל וַיֵּט אֶהְלֵה בֵּית אֵל מִמֶּיִם וְהָעִי מִקְדָּם וַיָּבֹן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיְקֹזֶק וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְקֹזֶק : (ט) וַיִּסַּע אַבְרָם הַלּוֹךְ וַיִּסּוֹעַ הַנִּגְבָּה : פ (י) וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ וַיֵּרֶד אַבְרָם מִצְרַיִם לְגִוִּיר שָׁם כִּי כָבֵד הָרָעַב בְּאֶרֶץ :

1. And the Lord said to Abram, "Go forth from your land and from your birthplace and from your father's house, to the land that I will show you. 2. And I will make you into a great nation, and I will bless you, and I will aggrandize your name, and [you shall] be a blessing. 3. And I will bless those who bless you, and the one who curses you I will curse, and all the families of the earth shall be blessed in you." 4. And Abram went, as the Lord had spoken to him, and Lot went with him, and Abram was seventy-five years old when he left Haran. 5. And Abram took Sarai his wife and Lot his brother's son, and all their possessions that they had acquired, and the souls they had acquired in Haran, and they went to go to the land of Canaan, and they came to the land of Canaan. 6. And Abram passed through the land, until the place of Shechem, until the plain of Moreh, and the Canaanites were then in the land. 7. And the Lord appeared to Abram, and He said, "To your seed I will give this land," and there he built an altar to the Lord, Who had appeared to him. 8. And he moved from there to the mountain, east of Bethel, and he pitched his tent; Bethel was to the west and Ai was to the east, and there he built an altar to the Lord, and he called in the name of the Lord. 9. And Abram traveled, continually traveling southward. [Break] 10. And there was a famine in the land, and Abram descended to Egypt to sojourn there because the famine was severe in the land.

2. RASHI – A TEST FOR AVRAM

רעב בארץ. באותה הארץ לבדה, לנסותו, אם יתרחק אחר דבריו של הקב"ה שאמר ללכת אל ארץ כנען, ועכשיו משיאו לצאת ממנה :

A Famine in the Land — In that land only, to test him [and see] whether he would take exception to God's commands in that He had bidden him to go to the land of Canaan and now forced him to leave it (Pirkei D'Rabbi Eliezer 26).

3. RAMBAN

ויהי רעב בארץ הנה אברהם ירד למצרים מפני הרעב לגור שם להחיות נפשו בימי הבצורת והמצרים עשקו אותו חנם לקחת את אשתו והקב"ה נקם נקמתם בנגעים גדולים והוציאו משם במקנה בכסף ובוזהב וגם צוה עליו פרעה אנשים לשלחם ורמזו אליו כי בניו ירדו מצרים מפני הרעב לגור שם בארץ והמצרים ירעו להם ויקחו מהם הנשים כאשר אמר (שמות א כב) וכל הבת תחיון והקב"ה ינקום נקמתם בנגעים גדולים עד שיוציאם בכסף וזהב וצאן ובקר מקנה כבד מאד והחזיקו בהם לשלחם מן הארץ לא נפל דבר מכל מאורע האב שלא יהיה בבנים והענין הזה פשוטו בבראשית רבה (מ ו) רבי פנחס בשם רבי אושעיא אמר אמר הקב"ה לאברהם צא וכבוש את הדרך לפני בניך ואתה מוצא כל מה שכתוב באברהם כתוב בבניו באברהם כתוב ויהי רעב בארץ בישראל כתיב (להלן מה ו) כי זה שנתים הרעב בקרב הארץ ודע כי אברהם אבינו חטא גדול בשגגה שהביא אשתו הצדקת במכשול עון מפני פחדו פן יהרגוהו והיה לו לבטוח בשם שיציל אותו ואת אשתו ואת כל אשר לו כי יש באלהים כח לעזור ולהציל גם יציאתו מן הארץ שנצטווה עליה בתחילה מפני הרעב עון אשר חטא כי האלהים ברעב יפדנו ממות ועל המעשה הזה נגזר על זרעו הגלות בארץ מצרים ביד פרעה במקום המשפט שמה הרשע והחטא :

And there was famine in the land (Gen. 12:10) – behold, Avraham went down to Egypt due to hunger, to live there temporarily in order to save his life in the days of drought, and the Egyptians exploited him without cause to get his wife, and the Holy One of Blessing avenged them with great afflictions, and brought him out from there with cattle, silver and gold, and Pharaoh had commanded men to send him. And it is a hint from (Avraham), since his children went down to Egypt because of hunger to live temporarily in the land, and the Egyptians did evil to them and took their wives, as it says (Exodus 1:22) And every (baby) girl you shall let live, and the Holy One of Blessing avenged them with great afflictions until they were taken out (laden) with silver and gold and sheep and cattle, with many possessions, and they (Egyptians) pressed them to be gone from the land. Not a single incident that befell the father didn't befall the children. And this matter is explained in Bereshit Rabbah 8:6: "Rabi Pinchas said in the name of Rabbi Oshaya - The Holy One said to Avraham: 'Go and conquer the way for your children.' And you find that everything that was written regarding Avraham was also written regarding his descendants: regarding Avraham it is written and there was famine in the land, regarding Israel it is written (Genesis 45:6) this is already two years of famine in all the land." And you should know that our father Avraham committed a great sin unintentionally, in which he brought his righteous wife to stumble into transgression because of his fear of getting killed, and he should have trusted the Name to have saved him, his wife and all that was his, because Elohim has power to help and to save. Also his going out from the land - of which he had been commanded at the beginning - due to famine was a transgression that he committed, because Elohim would have saved him from dying (even) in a famine. And because of this deed it was decreed that his seed would be in exile in Egypt under the hand of Pharaoh.

4. THE FIRST EXILE (EGYPT) & THE FOUR EXILES (BAVEL, PERSIA, GREECE, ROME)

The First Exile

Egypt (1523 BCE – 1313 BCE)

The Four Exiles

The prophet Daniel had a vision that subtly hints to the four exiles of the Jewish nation:

I saw in my vision by night...four great beasts...The first was like a lion...and behold, another beast, a second one, similar to a bear...Afterwards I beheld, and there was another, similar to a leopard...After that, as I looked on in the night vision, there was a fourth beast—fearsome, dreadful and very powerful. (Dan. 7:1)

1. Babylon (423 BCE - 372 BCE)
2. Persia/Media (372 BCE – 348 BCE)
3. Greece 371 BCE - 140 BCE
4. Rome/Edom (69 CE - Present)

For details of all the exiles, see:

https://www.chabad.org/library/article_cdo/aid/3671017/jewish/Discover-the-Four-Exiles-of-the-Jewish-People.htm

5. ALSHICH

Rabbi Moshe Alshich (1508–1593), known as the Alshich Hakadosh, was a prominent rabbi and biblical commentator. The Alshich was born in 1508 in the Ottoman Empire. He later moved to Safed where he became a student of Rabbi Joseph Caro, author of the Shulchan Aruch. His students included Rabbi Hayim Vital and Rabbi Yom Tov Tzahalon. He died in Safed in 1593.

הנה ראוי לשים לב. האם אחר כל ההבטחות שהובטח על לכתו לארץ ואעשך לגוי גדול כו' לא שת לבו שיפרנסהו יתברך בארץ? כ"א מיד שראה רעב בארץ ירד מצרימה? כי הלא לא נתרקנה ארץ ישראל, ואשר זן את הנותרים עריצי גוים האם לא יזון את אברם בארץ? ואיה הבטחון אשר בטח בה? והנה הרמב"ן ז"ל כתב כי על עון זה גלו בניו מצרימה. אך רז"ל (ב"ר פ"ח) לזכות חשבוהו על אברם, ומנו זה בכלל י' נסיונות.

עוד קושי' שנית ורבה היא אלי. היתכן גבר כאברהם יעץ תחבולה לאבד נפשו חלילה, להניח את שרה -- הגדולה ממנו בנבואות -- יבואו אליה גוים ויחללוה והיא בעולת בעל, והיא משבע מצות בני נח? ... ומר ממות באמור אליה אמרי נא אחותי את וכו' למען ייטב לי בעבורך כו' ... ומי ישמע כדבר הזה ולא תצלנה אזוני? ואף גם זה חשבו הרמב"ן לאברהם לו עון. אך גם זאת מנו רז"ל בכלל הנסיונות וגם אמרו שבחים עליו שהבטיחו ה' כמה הבטחות. אדרבה, שבהגיעו [לארץ כנען] מיד ויהי רעב כו' והוצרך לבא מצרימה. ולמה לא הרהר אברם? ועוד, למה בחר במצרים מבשאר מקומות? ...

והנה אין ספק, כי ... ה' חושב מחשבות ... ומתקן מראשית אחרית. והוא כי הנה גלוי היה לפניו ה' ית' שעתידין ישראל לגלות מצרימה, ואחרי כן לארבע גליות. והנה במקומות אשר ידחו שמה היה אפשר אבוד יאבדון מהר, בין בגלות מצרים בין בגלות אחרים. התעתדו ליאבד במצרים כנודע באמרם ז"ל על פסוק "וַיִּסַּע מֶלֶאךָ הָאֱלֹקִים הַחַיִּים לְפָנֵי מֶלֶךְ הַיָּם וַיִּלְכְּ מֵאֲחֵרֵיהֶם וַיִּסַּע עִמּוּד הָעֵץ מִפְּנֵיהֶם וַיַּעֲמֵד מֵאֲחֵרֵיהֶם" (שמות יד, יט) שהיו נתונים בדין אם ליגאל אם ליאבד. וגם בס' הזוהר אומר שאם היו שוהין עוד מעט שם לא היתה להם תקומה, שישתקעו בכח הטומאה. וגם היו עובדי ע"ז, ולא שוה למו, כי אם מה שאמרו רז"ל ארבע מדות שהיו להם במצרים כו' והעיקרית היא שנשמרו מעון זמא, שאלמלא כן היו אבודים ... ואמרו כי בזכות שבאה שרה מצרים וגדרה עצמה מן הערוה זכו הנשים במצרים לגדור עצמן. ובזכות שיוסף במצרים גדר עצמו מן הערוה גדרו הזכרים עצמם. ועד אמרו רז"ל כי כל מה שאירע לאברהם במצרים אירע לישראל שם. באברהם כתיב ויהי רעב כו' וירד, ובישראל כבד בארץ וירא יעקב כו' רדו שמה כו'; באברהם והרגו אותי ואותך יחיו, ובישראל כל הבן הילוד היאורה כו' וכל הבת תחיון; באברהם וינגע כו' וע"י כן שלחה, וכן בישראל ע"י עשר מכות ועוד נגע א' על פרעה וביתו ואחרי כן שלחם; אברם יצא כבד במקנה כו' וישראל יצאו ברכוש גדול וכו'.

ונבא אל הענין, והוא: כי למען תקל ותת תקוה לישראל לצאת מהגלות ההוא בל יאבדו שמה הכין מעתה מעין צערם לאברם ושרה. וגם זכות שרה שגדרה עצמה מן הערוה שעל ידי כן נגאלו ישראל כמדובר. וע"כ גלגל הוא יתברך נסיון זה לאברהם להטיב לבניו על גלות מצרים. ועל הארבע גליות שלא יתייאלו ישראל לצאת בשלום מתוכם ע"כ גלגל ה' יתברך שיפלו ארבעה מלכים יחד תחת אברהם, שהם מלכי אומות הארבע גליות. כמ"ש ז"ל אמרפל מלך שנער זו בבל כו'. אריוך זו מדי כדרלעומר זה יון ותדעל מלך גוים זה כו' -- הנה שצער אברהם הכנה אל הבנים להקל מאליהם, וגם בטחון להחזיק האמונה בלבם. כי כאשר נפלו יחד ביד אברהם ככה יפלו ביד ישראל באחרית הימים...

עוד יתכן בכוונת ית' כי מעתה התחיל לקיים ההבטחות שבפסוק ואעשך לגוי גדול כו' שהם הנוגעים א"ע. והוא כי באומרו ואעשה כו' ארז"ל (דברים פ"ב) אותו הגוי שיאמר עליו ומי גוי גדול כו'. שהם מקבלים התורה אוציא ממך. והנה כתבנו במקומו כי גלות מצרים הכנה אל קבלת התורה, שהיה הגלות ההוא כור הברזל להתידן הזוהמא לקבל התורה לשיקראו גוי גדול, והכנת צאת הכוונה אל הפועל היה על ידי רדת אברם מצרימה ... ע"כ שמך ויהי רעב בארץ וירד וכו'...

אמנם הנה ידוע מאמר התנא (אבות פ"א), על שלשה דברים העולם עומד: על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים. והנה על זה אמרו רבותינו ז"ל בשם רבי כי עד מתן תורה היה עומד העולם על עמוד אחד והוא גמילות חסדים, ומשנתנה תורה היו שנים, ומשהוקם המשכן היו ג'. והנה ידוע כי העמוד הראשון היה ע"י חסד אברם שהיה גומל חסדים טובים לכל העולם, ועל ידי כן היה מקרבן לדעת את ה' ולעבדו כבמדרש.

ובזה נבא אל הענין. והיא בשום לב אל הזכירו שם אברם באומרו וירד אברם מצרימה, כי אחר שבפסוק הקודם נזכר שמו היה די יאמר וירד מצרימה [בלי שמו] ... אך אמנם למה שראה אברם שבלעדי חסדו אין העולם מתקיים. אמר בלבו אם אמרתי פה אשב גם בלא יבצר מליזון פה, אך איך אעשה הוותרנות וחסדים טובים. עם כל באי עולם לאלפים ולרבבות אם אין לחם ומזון בארץ. ע"כ נועץ ללכת למקום שבע, ויוכל לעשות חסדים טובים (הפך אלימלך שיצא מהארץ לבל עשות חסד). נמצא כיון לקיים העולם וז"א ויהי רעב בארץ כו' והוא בהזכיר מאמרם (ברכות דף י"ג) על פי כי אב המון גוים כו' בתחלה היית אב לבני מדינתך, ועכשו אב המון של כל העולם. הנה פירשו כי שם אברם הוא היותו אברם לארצו שהיה אב להם להאכילם ולהביאם תחת כנפי השכינה.